

de la dial

de les Terres de l'Ebre va incloure
e Carles i les pintures de la serra
oportunitat per a posar-lo en valor.

documentades fins a 170 figures. L'abric forma

fet de millorar l'accessibilitat als abrics, dels quals ara tres són visitables, l'I, el IV i el VIII. La declaració de Patrimoni Mundial de les pintures rupestres **"ha estat molt important a nivell municipal"**, reconeix Ventura, **"no només pel fet que la gent es comencés a conscienciar de la importància d'este patrimoni i que calia tenir-ne cura, sinó també perquè veiguesen que el patrimoni es pot utilitzar per a dinamitzar i desenvolupar turísticament, per tant econòmicament, el municipi"**.

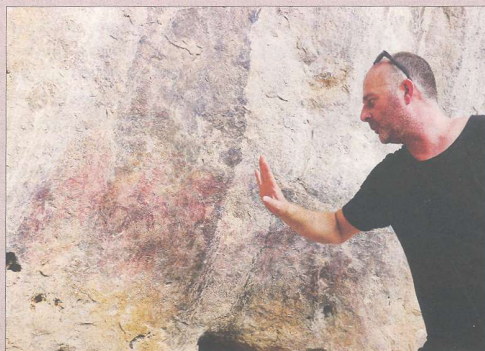
UNA DECLARACIÓ POSITIVA
Des del Departament de Cultura de la Generalitat, el director dels serveis territorials, Ferran Bladé, admet que la declaració de Patrimoni Mundial **"ha estat bona en tots els aspectes"**. Si bé reconeix que Ulldecona és el municipi que més profit n'ha tret gràcies a una

L'únic municipi ebrenc que ha celebrat el vintè aniversari de la declaració de les pintures rupestres com a Patrimoni Mundial ha estat Ulldecona. Esta declaració ha suposat una oportunitat per al municipi que, de fet, ha convertit el ric patrimoni local en un element dinamitzador de l'economia municipal. **"A Ulldecona des del minut u, hem vist el patrimoni com un instrument de desenvolupament econòmic en tots els sentits"**, inistix l'alcalde, Núria Ventura. Part d'este èxit s'explica perquè Ulldecona compta amb un dels conjunts rupestres més importants de Catalunya, 9 abrics en una franja de 400 metres i 4 de més allunyats. A més s'hi troba una de les escenes de caça (a l'abric I) més importants del país i, que de fet, ha estat batejada com la llegenda més antiga de Catalunya. **"El primer motiu de per què Ulldecona és coneguda per les seues pintures cal buscar-lo, indubtablement, en la importància del conjunt"**, explica Ventura. A més, en el cas d'Ulldecona hi ha la particularitat que els abrics estan molt a prop del Centre d'Interpretació de l'Art Rupestre (CIAR), situat a l'ermita de la Pietat. Agustí Vericat, director del CIAR, reconeix que això és tot un avantatge, ja que permet als visitants aprofundir en el coneixement de l'art rupestre. **"El CIAR no és un museu"**, insistix Vericat, que recorda que el centre està integrat en el paisatge natural i cultural original, en el mateix entorn on van ser realitzades les pintures i on van viure i transitar els humans i els animals que en són protagonistes. **"El centre d'interpretació és fonamental per a explicar què és l'art rupestre, què significa i posar-lo en context"**, diu Vericat, que recorda

"molt bona" gestió des de l'Ajuntament i des del CIAR, creu que tots els municipis amb pintures rupestres **"han treballat este patrimoni de manera important i ho fan fet bé"**. Per Bladé, la conservació d'este patrimoni prehistòric és un dels aspectes més importants que es deriven de la declaració de Patrimoni Mundial i insistix en la necessitat **"de preservar estes troballes úniques que s'han mantingut durant milers d'anys"**.

Precisament, i coincidint amb el

Ulldecona, un cas d'èxit

Agustí Vericat, a la imatge a l'abric IV d'Ulldecona, és el director del CIAR i tècnic de patrimoni i turisme d'Ulldecona. FOTO NÚRIA CARO

Imatge del Centre d'Interpretació, gestionat Conficon Turisme i Tradicions, situat a l'ermita de la Pietat i a pocs metres dels abrics rupestres. N. CARO

que la visita al centre es pot completar amb sortides guiades als abrics, dels quals tres estan oberts al públic. Es tracta de visites totalment controlades i amb guies amb formació específica en art rupestre: **"No servix de res que la gent visite els abrics i no entenga res. Les pintures expliquen moltes coses i abans de visitar-les s'ha de desgranar el qui, el per què, i la com-**

plexitat que tenen, i tota la narració que hi ha al darrere". Per això diu Vericat **"és indispensable fer visites guiades en grups totalment controlats, amb guies formats que puguin donar des del pívell més bàsic fins al més complex"**. Actualment hi treballen un grup de guies locals llicenciats en història, geografia, turisme i belles arts. El servei està coordinat per Conficon Turis-

me i Tradicions, empresa concessionària de la gestió del patrimoni cultural i turístic d'Ulldecona.

Més enllà d'oferir visites guiades de qualitat als abrics, Ulldecona ha donat suport a projectes d'investigació per a **"crear coneixement"** entorn l'art rupestre local i ha estat pioner en l'aplicació i el desenvolupament de noves tecnologies per a la divulgació i conservació d'este patrimoni prehistòric. Han estat pioners, per exemple, a introduir el concepte de la gamificació, aprendre mitjançant el joc, amb el desenvolupament del joc *Nosaltres caçadors* i el Portal de Jocs de l'Art Rupestre. També han desenvolupat una app de realitat virtual per a millorar la comprensió de les pintures o han participat en un projecte europeu de museus virtuals.

A més de tot això, part de l'èxit recau també en la gestió integral del patrimoni local que es fa des de l'Ajuntament d'Ulldecona a través del projecte *Un passeig per la història* que inclou no només l'art rupestre, sinó també les oliveres mil·lenàries, la Ulldecona medieval, el castell, i tots els vestigis ibers, romans o modernistes. **"La base és la posada en valor mitjançant una gestió integral i interdisciplinària del patrimoni, a nivell de protecció, difusió, investigació, educació, explotació turística sostenible, i dinamització econòmica. És esta gestió conjunta la que permet que el model siga sostenible"**, ha aprofundit Vericat. Este model de gestió ha fet d'Ulldecona un exemple a seguir: **"Som exemple de com un ajuntament menut s'ha espavilat per a buscar recursos i està gestionant el patrimoni amb èxit. Alguna cosa devem estar fent bé"**, conclou Vericat.

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
cpnl.cat

**CONNECTA'T
AL CATALÀ**
Vine i aprèn-ne

Inscripció oberta

- ✓ Cursos presencials i en línia
- ✓ Tots els nivells
- ✓ Activitats culturals fora de l'aula

vintè aniversari de la declaració Tivissa, juntament amb el departament de cultura, ha dut a terme una important actuació per recuperar les pintures de la cova del Ramat i de la cova del Cingle on s'ha retornat al seu lloc la figura de l'arquer que va ser objecte d'un acte vandàlic i extret del seu lloc original. **"Ara després d'esta actuació pertoca relançar-les i fer-les visitables"**, ha assegurat el regidor de Patrimoni de l'Ajuntament de Tivissa, Quim Rosset.